

Rezultatet Finale të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve, 2018

Tiranë, më 14 shkurt 2020: Në vitin 2018, ndërmarrjet që operojnë në aktivitetet e prodhimit të të mirave dhe shërbimeve realizuan 2.180 miliardë lekë shitje neto, duke shënuar një rritje me 7,0 %, krahasuar me vitin 2017. Investimet e realizuara arritën vlerën 238 miliardë lekë nga 231 miliardë lekë në vitin 2017, duke shënuar një rritje prej 2,8 %. Në vitin 2018, operuan 107.450 ndërmarrje aktive, duke shënuar një ulje me 0,2 %, ndërsa numri gjithsej i të punësuarve u rrit me 4,6 %, krahasuar me vitin 2017.

Tab.1 Treguesit kryesorë sipas aktivitetit ekonomik, 2018

Aktiviteti ekonomik	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mIn Lekë	%	mIn Lekë	%
Gjithsej	107.450	100,0	515.706	100,0	2.180.305	100,0	238.145	100,0
Prodhuesit e të mirave	13.560	12,6	184.850	35,8	736.731	33,8	146.305	61,4
Industri nxjerrëse	646	0,6	11.540	2,2	77.488	3,6	18.528	7,8
Industri përpunuese	8.669	8,1	106.470	20,6	252.894	11,6	33.540	14,1
En. elek.. gazi. uji dhe trajtimi i mbetjeve	637	0,6	21.814	4,2	151.482	6,9	55.335	23,2
Ndërtim	3.608	3,4	45.027	8,7	254.867	11,7	38.903	16,3
Prodhuesit e shërbimeve	93.890	87,4	330.856	64,2	1.443.574	66,2	91.840	38,6
Tregti	44.441	41,4	125.445	24,3	986.383	45,2	44.259	18,6
Akomodim dhe Restorante	18.966	17,7	56.183	10,9	61.401	2,8	7.712	3,2
Transporti, Informacioni dhe Komunikacioni	7.654	7,1	38.236	7,4	156.223	7,2	15.489	6,5
Shërbime të tjera	22.830	21,2	110.992	21,5	239.568	11,0	24.379	10,2

Treguesit kryesorë

Bazuar në të dhënat finale të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve kontributin më të madh në rritjen prej 7,0 % të **shitjeve neto** e dhanë prodhuesit e të mirave me +2,8 pikë përqindje, të ndjekur nga prodhuesit e shërbimeve me +4,2 pikë përqindje. Gjatë vitit 2018, sektori i tregtisë zuri peshën më të madhe të shitjeve neto me 45,2 %, i ndjekur nga sektori i ndërtimit me 11,7 %. Sektorët me peshën më të vogël janë sektori i akomodimit dhe restoranteve (2,8 %) dhe sektori i industrisë nxjerrëse (3,6 %).

Për treguesin e **punësimit**, prodhuesit e shërbimeve kanë kontribuar me +3,1 pikë përqindje, ndërsa prodhuesit e të mirave kanë kontribuar me +1,5 pikë përqindje. Sektori me përqindjen më të lartë të punësimit për vitin 2018 është sektori i tregtisë me 24,3 % të punësimit, i ndjekur nga sektori i shërbimeve të tjera (arsimi dhe shëndetësia private, shërbime administrative, profesionale, shkencore dhe teknike etj.) me 21,5 % dhe nga sektori i industrisë përpunuese me 20,6 % të të punësuarve gjithsej.

Gjatë vitit 2018, **investimet** u rritën me 2,8 %, ku prodhuesit e shërbimeve kontribuan me +8,8 pikë përqindje dhe prodhuesit e të mirave kontribuan me -6,0 pikë përqindje. Prodhuesit e shërbimeve zunë 38,6 % të investimeve nga 30,9 % që zinin vitin e kaluar. Sektori me vlerën më të lartë të investimeve të realizuara është sektori i energjisë elektrike, gazit, ujit dhe trajtimit të mbetjeve, i cili për vitin 2018 ka investuar 55 miliardë lekë duke zënë 23,2 % të investimeve gjithsej. Peshën më të vogël të investimeve e zënë sektorët e akomodim dhe restoranteve (3,2 %) dhe transporti, informacioni dhe komunikacioni (6,5 %).

Numri i ndërmarrjeve aktive për vitin 2018 u ul me 0,2 %. Prodhuesit e shërbimeve kontribuan me -0,1 % në uljen e numrit të ndërmarrjeve aktive dhe prodhuesit e të mirave me -0,1 %. Sektori me numrin më të madh të ndërmarrjeve është ai i tregtisë me 41,4 %, i ndjekur nga sektori i shërbimeve të tjera me 21,2 % dhe sektori i akomodimit dhe restoranteve me 17,7 %. Gjatë vitit 2018, sektori i energjisë elektrike, gazit ,ujit dhe trajtimi të mbetjeve si dhe industria nxjerrëse patën numrin më të vogël të ndërmarrjeve aktive, me 0,6 % të ndërmarrjeve aktive gjithsej.

Fig.1 Kontributi i prodhuesve të të mirave dhe shërbimeve në ndryshimin vjetor të treguesve kryesorë 2018/2017

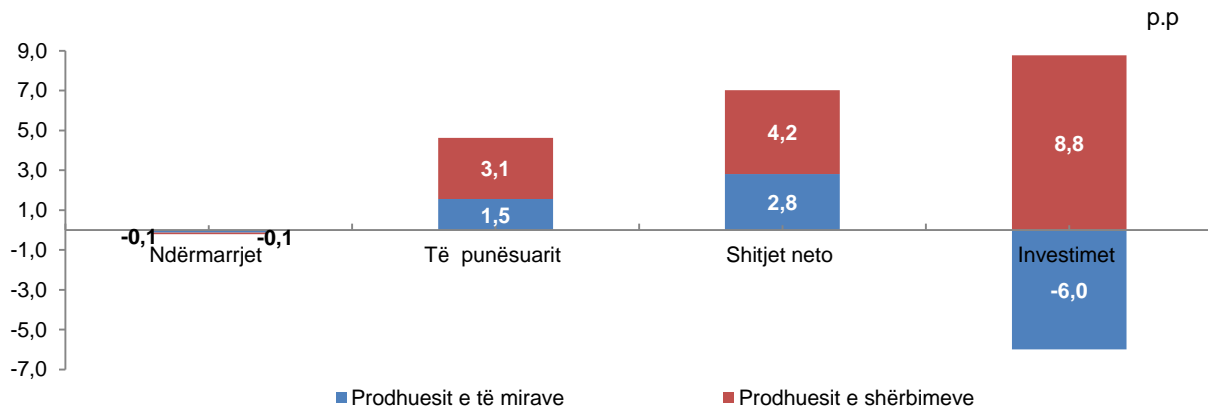
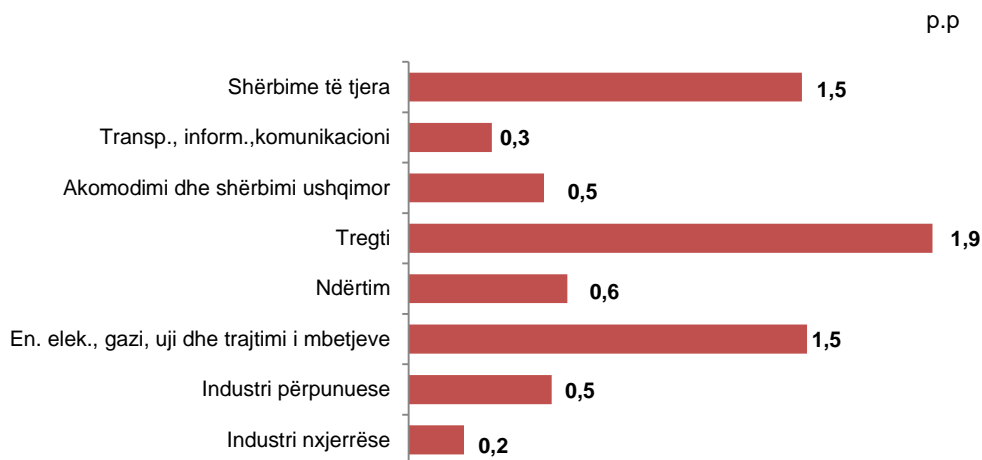

Fig.2 Kontributi i aktiviteteve ekonomike në ndryshimin e shitjeve neto 2018/2017

Ndërmarrjet sipas madhësisë

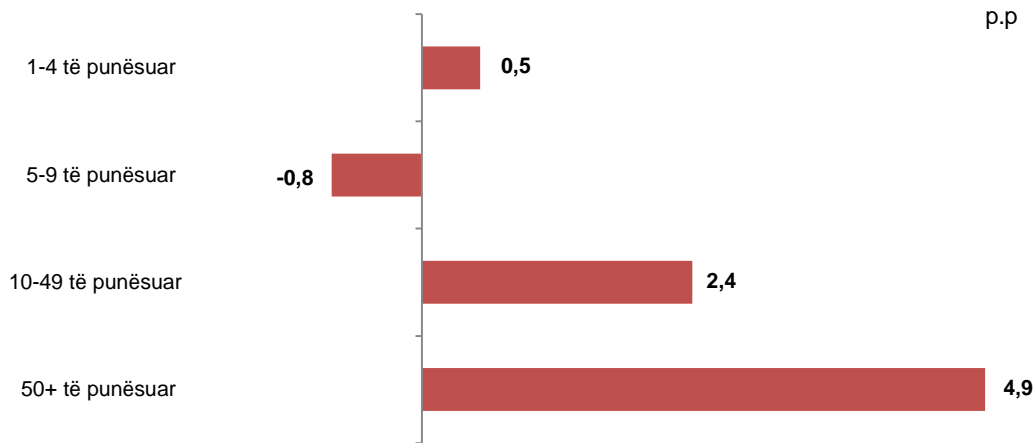
Gjatë vitit 2018, nga vrojtimi i treguesve sipas madhësisë së ndërmarrjeve rezulton se ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar përbënë 1,2 % të ndërmarrjeve aktive dhe realizuan 48,4 % të shitjeve neto. Këto ndërmarrje zunë 42,3 % të të punësuarve gjithsej dhe realizuan 58,8 % të investimeve. Ndërmarrjet me 1-4 të punësuar përbënë 87,5 % të ndërmarrjeve gjithsej. Në këto ndërmarrje u punësuan 29,4 % të të punësuarve gjithsej dhe realizuan 11,5 % të shitjeve neto.

Tab. 2 Treguesit kryesorë sipas madhësisë së ndërmarrjeve 2018

	Ndërmarrjet		Të punësuarit		Shitjet neto		Investimet	
	nr.	%	nr.	%	mln Lekë	%	mln Lekë	%
Gjithsej	107.450	100,0	515.706	100,0	2.180.305	100,0	238.145	100,0
1-4 të punësuar	93.995	87,5	151.578	29,4	250.730	11,5	26.174	11,0
5-9 të punësuar	6.881	6,4	43.289	8,4	159.260	7,3	6.295	2,6
10-49 të punësuar	5.246	4,9	102.950	20,0	713.963	32,7	65.700	27,6
50+ të punësuar	1.328	1,2	217.889	42,3	1.056.351	48,4	139.976	58,8

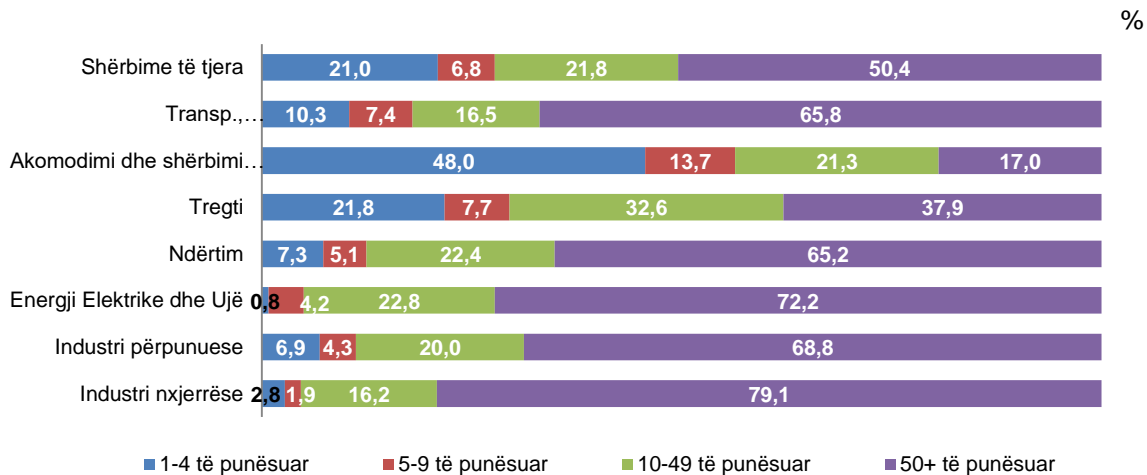
Ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar kanë kontributin më të madh të shitjeve neto me +4,9 pikë përqindje, të ndjekura nga ndërmarrjet me 10-49 të punësuar me +2,4 pikë përqindje, në ndryshimin vjetor gjithsej të shitjeve neto.

Fig.3 Kontributi në ndryshimin e shitjeve neto të ndërmarrjeve sipas madhësisë 2018/2017

Në sektorin e akomodimit dhe shërbimit ushqimor, ndërmarrjet me 1-4 të punësuar kanë realizuar përqindjen më të lartë të vlerës së shtuar, me 48,0 %. Në sektorët e tjerë, përqindja më e lartë e vlerës së shtuar është realizuar nga ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar.

Fig.4 Struktura e vlerës së shtuar sipas madhësisë së ndërmarrjes 2018

Metodologjia

Statistikat strukturore të ndërmarrjeve kanë si qëllim të tregojnë strukturën e ndërmarrjeve sipas aktiviteteve ekonomike nëpërmjet të dhënave bazë. Treguesit paraqiten për aktivitetet ekonomike gjithsej, sipas degëve dhe sipas madhësisë së ndërmarrjeve. Statistikat përfshijnë gjithë ndërmarrjet që prodhojnë të mira e shërbime në Shqipëri, për të gjitha format legale (nuk përfshihen aktivitetet e bujqësisë, peshkimit, aktivitetet e ndërmjetësimit monetar dhe financiar, administrata publike dhe e mbrojtjes si edhe aktivitetet e organizatave ndërkombëtare). Popullsia është bazuar në ndërmarrjet të cilat sipas regjistrimit statistikor janë aktive në dhjetor të vitit referues. Klasifikimi i ndërmarrjeve është bërë sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2. Të dhënat i përkasin periudhës vjetore kalendarike. Viti fiskal korrespondon me vitin kalendarik. Klasifikimi i ndërmarrjeve sipas madhësisë është bërë sipas numrit të të punësuarve (matur si të punësuar me kohë të plotë). Për ndërmarrjet me 1-9 të punësuar është marrë mostër me zgjedhje për anketim. Ndërmarrjet me 10 e më shumë të punësuar janë anketuar tërësisht. Grumbullimi i të dhënave është kryer me intervistim të drejtpërdrejtë pranë ndërmarrjeve. Rezultatet e Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve publikohen sipas Nomenklaturës së Veprimtarisë Ekonomike Rev.2. Për më shumë informacion metodologjik referohuni link-ut:

<http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-sh%C3%ABrbimet/statistikat-strukturore-t%C3%AB-nd%C3%ABrmarrjeve-ekonomike/#tab4>

Rishikimi i të dhënave

Rezultatet paraprake të statistikave strukturore të ndërmarrjeve sipas Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve publikohen 11 muaj pas mbylljes së periudhës referuese. Rezultatet finale publikohen 14 muaj pas mbylljes së periudhës referuese.

Të dhënat paraprake deri në publikimin e rezultateve finale janë në proces rishikimi. Rishikimi nënkupton plotësimin e vazhdueshëm të të dhënave. Saktësia e të dhënave të publikuara mund të rritet si pasojë e ndryshimeve që mundësohen nga sigurimi i të dhënave të reja më të plota dhe më cilësore, të cilat kontribuojnë në përmirësimin e rezultateve finale, të publikuara sipas afateve të parapërcaktuara në kalendarin e publikimeve.

Të dhënat finale të ASN rishikohen në rastet kur:

- Zbatohet një klasifikim i ri aktivitetesh
- Ka ndryshime metodologjike
- Rishikohen peshat

ASN përpiqet të ndjekin udhëzimet standarde dhe parime në rishikimet e bëra në bashkëpunim me asistencën teknike të marrë nga eksperiencat më të mira të vendeve të bashkimit evropian.

Politikat e rishikimit të ASN bëhen në përputhje me politikat e rishikimit të vendosura nga INSTAT. Për më shumë referojuni linkut: http://www.instat.gov.al/media/2829/politika_e_revizionimit.pdf

Përkufizime të variablave

Ndërmarrja është njësi më e vogël e kombinimit të njësisë legale me njësinë e prodhimit të produkteve ose shërbimeve e cila ka pavarësi në vendim-marrje, sidomos për përdorimin e burimeve të saj materiale e monetare. Një ndërmarrje mund të ushtrojë një ose disa aktivitete ekonomike.

Shitjet neto përfshijnë shumat e faturuara për të gjithë aktivitetin e kryer nga njësi që vrojtohet për periudhën referuese dhe kjo korrespondon me vlerën e shitjes së mallrave dhe shërbimeve të tretëve, duke përjashtuar taksën mbi vlerën e shtuar. Ky variabël mund të gjendet në botimet e tjera me termat: shifra e afarizmit ose xhiro.

Numri i të punësuarve përfshin të gjithë personat që punojnë në ndërmarrje përfshirë pronarët, të punësuarit me pagesë si dhe pjesëtarët e familjes të papaguar.

Investimet gjatë periudhës referuese përfaqësojnë vlerën e mallrave afatgjata të blera prej ndërmarrjeve ose të krijuara për llogari të vet me qëllim përdorimi për një periudhë jo më të vogël se 1 vit në procesin e prodhimit, përfshirë tokën.

Prodhimi është një aktivitet i ushtruar nën kontrollin dhe përgjegjësinë e një njësie institucionale (ndërmarrje) që kombinon burimet e fuqisë punëtore, kapitalit dhe lëndës së parë, për të prodhuar të mira dhe kryer shërbime.

Vlera e prodhimit bazohet në:

Të ardhurat nga shitja e produkteve dhe shërbimeve (shitjet neto) të krijuara nga vetë ndërmarrja:

(±) Ndryshimet e gjendjen së produkteve të gatshme dhe në proces,

(±) Ndryshimet në gjendjen e mallrave dhe shërbimeve të blera për rishitje në të njëjtat kushte,

(-) Blerjet e mallrave dhe shërbimeve për rishitje në të njëjtat kushte,

(+) Prodhimi i aktiveve të qëndrueshme nga ndërmarrja për llogari të vet,

(+) Subvencionet.

Konsumi ndërmjetës përfaqëson vlerën e produkteve ose shërbimeve të transformuara ose plotësisht të konsumuara gjatë procesit të prodhimit. Përdorimi i aktiveve fikse të vëna në punë nuk përfshihet në vlerën e konsumit ndërmjetës.

Vlera e shtuar me çmime bazë llogaritet si diferencë e vlerës së prodhimit me konsumin ndërmjetës.